

IN GESPREK OVER GENDERDIVERSITEIT

In deze oefening verken je wat genderdiversiteit betekent voor de onderwijspraktijk en ga je in gesprek over hoe je kunt bijdragen aan een inclusieve en respectvolle schoolcultuur. Door samen te reflecteren en ervaringen te bespreken, krijg je inzicht in de rol die jij kunt spelen in het versterken van sociale veiligheid.

IN DEZE OEFENING

- Reflecteren medewerkers of leerlingen op wat een genderinclusieve en sociaal veilige schoolomgeving betekent.
- Vergroten medewerkers of leerlingen hun kennis over de maatschappelijke positie van transgender en non-binaire mensen.
- Oefenen medewerkers of leerlingen met respectvolle en empathische communicatie over genderdiversiteit.
- Verkennen medewerkers of leerlingen welke rol zij zelf kunnen spelen in het creëren van een inclusieve schoolcultuur.
- Reflecteren medewerkers op de manier waarop beleid, voorbeeldgedrag en dagelijkse interacties bijdragen aan sociale veiligheid.

VOORBEREIDING

- Inventarisatie: Wat gaat er goed en wat kan beter binnen het team, of in de klas? Zijn er specifieke uitdagingen of spelen er conflicten? (Maak eventueel gebruik van de eerder gegeven praktische tips)
- Is er iemand binnen het team, of in de klas, zelf transgender of non-binair? Het is handig die persoon vooraf in te lichten over het gesprek wat je wil voeren. Als iemand zelf transgender of non-binair is kan het leuk zijn als deze een bijdrage levert, maar laat dat initiatief aan de persoon zelf over.

Stap 1 Samen werken aan een veilige omgeving

De afstemming gaat over de gedeelde verantwoordelijkheid voor een veilige sfeer waarbinnen iedereen zich welkom voelt. Daar zijn een aantal afspraken over omgangsvormen voor nodig. Misschien zijn die voor jou en je collega's vanzelfsprekend, maar het is goed om hier samen nog een keer bij stil te staan.

10
MIN

TIP!

Begin het gesprek met een interactieve energizer, bij voorkeur gericht op identiteit en achtergrond, zoals de 'Privilege Walk'. Doel is om vooraf aan het gesprek te starten met een moment van reflectie en bewustwording

Doe je dit met de klas? Geef de leerlingen zelf de autonomie en verantwoordelijkheid om met elkaar tot consensus te komen over welke regels ze met elkaar willen afspreken.

- Voor deze afstemming begin je met het stellen van de volgende vragen:

Vragen voor collega's

- Dragen wij als team duidelijk een gezamenlijke boodschap uit over diversiteit en gelijkwaardigheid binnen onze school?
- Kunnen we als collega's elkaar onderling aanspreken op de verantwoordelijkheid voor naleven van ons diversiteitsbeleid?
- Is onze school een veilige plek waar iedereen zichzelf kan zijn?
- Om wat voor reden worden leerlingen op deze school mogelijk gepest?

Vragen voor leerlingen

- Is onze school een veilige plek waar iedereen zichzelf kan zijn?
 - Om wat voor reden worden leerlingen op deze school mogelijk gepest?
- Zorg ervoor dat je dit onderdeel afsluit met een aantal regels over omgang waar alle collega's of leerlingen unaniem achter staan en met elkaar naleven.

TIP!

Tip voor in de klas: Neem zelf een open en kwetsbare houding aan waarmee je jezelf niet op afstand zet en een voorbeeldrol aanneemt.

Stap 2 Wie is populair?

20 MIN

Deze stap is alleen voor gebruik in de klas met leerlingen

- Verzamel foto's van jongeren uit dezelfde leeftijdsgroep als je eigen leerlingen. De bedoeling is dat er zoveel mogelijk diversiteit en onderlinge verschillen zichtbaar zijn. Denk bijvoorbeeld aan lichaamsbouw, huidskleur en genderexpressie.
- Toon de afbeeldingen aan de klas. Bij alle foto's die je aan de klas laat zien ga je in gesprek aan de hand van de volgende vragen:
 - Denk je dat deze persoon populair zou zijn op school? Waarom wel en waarom niet?
 - Wat zou deze persoon meer of minder populair kunnen maken?
 - Welke persoonlijke eigenschappen (dus geen uiterlijke kenmerken b.v.) kunnen daar een verschil in maken?

Stap 3 Genderdiversiteit als onderdeel van een inclusieve school

30 MIN

Je kunt hier gebruik maken van een ervaringsverhaal van een transgender of gender-nonconforme jongere. Dit kan ook een video of audiofragment zijn. Wanneer het mogelijk is binnen het programma kun je ook gebruik maken van de VR experience:

Kijk door de ogen van een transgender jongere

Het is belangrijk dat er ook een negatieve ervaring besproken wordt. Je kunt hiervoor een paar casussen uit je eigen praktijkervaring gebruiken. In de klas gebruik je liever voorbeelden die meer op afstand staan van de leerlingen.

- Het gesprek wordt vervolgens gevoerd aan de hand van de volgende vragen voor collega's:
 - Herken je dit voorbeeld? Zijn er soortgelijke situaties die je in de praktijk bent tegengekomen?
 - Denk je dat transgender en non-binaire leerlingen zichzelf kunnen zijn op school? Waarom wel en waarom niet?
 - Heeft de school een duidelijk beleid als het gaat om de veiligheid en welzijn van transgender en non-binaire leerlingen? Zie je hier meteen al sterke punten of verbeterpunten in?
- Je kunt deze vragen gebruiken voor in de klas
 - Denk je dat dit ook op onze school zou kunnen gebeuren? Heb je dit zelf wel eens gezien, of meegemaakt?
 - Is onze school verwelkomend voor transgender en non-binaire leerlingen, wat gaat er wel of niet goed?
- Afsluitende vraag voor collega's en leerlingen
 - Wat zou jij kunnen bijdragen aan de veiligheid en het welzijn van transgender en non-binaire leerlingen?
- Na deze slotvraag kun je het gesprek afronden.

TIP!

In het gesprek met de klas kun je uitleggen dat het gesprek verder zal toespitsen op houding en omgangsvormen in relatie tot genderdiversiteit.